

Сливенъ прѣзь зачалото на комитетитѣ.

Съ избиването на Х. Димитровата чета, българскитѣ революционери се убѣдили, че безъ организирането на самото население вжтрѣ въ България, изпращането на чети прѣзь Дунава ще бжде отъ епизодиченъ характеръ. Суровиятъ материалъ, контингента отъ българи, готови да мратъ за свободата на отечеството си, бѣше на лице. Оставаше да се оживотвори и дигне на кракъ въ самитѣ огнища на бждащата революция. Малкото затишие слѣдъ 1858 г., нарушено отъ неудачния опитъ да се подигне възстание въ Видинския санджакъ и отъ други локализирани произшествия, се послѣдва отъ трескавата дѣйность на редица тѣй наречени *апостоли* — душа и орждия на съживени отново *революционни комитети*, съ гнѣзда и мрѣжи въ самата България. Извѣстно е по-нататкъ изпъкването на неподобната личность *Левски*. Той прѣмрѣжи цѣла България, но съ изключение на Ловечъ, сѣверна България се оказа недостатъчно плодна да отхрани и издържи начертанитѣ революционни планове. Даже всрѣдъ избухналитѣ вече революционни пламъци, *Ботевото* втурване въ западна България остана изолирано, безъ отгласъ, безъ поддръжка отъ страна на мѣстното население. Причинитѣ за това не бѣха само географически. Не бѣше само Срѣдна гора или южнитѣ склонове на Стара-планина, които помогнаха на внушителни революционни изблици. Южнобългарското население винаги се е отличавало съ една несравнено по-голѣма жизненность въ политическо и духовно отношение. Родното мѣсто на мнозинството революционери е подъ Балкана или въ самия него. Тѣ прѣскачаха далечъ задъ Балкана и Дунава, за да учатъ на оръжие и патриотизмъ материализирано и индиферентно население. Софийско не даде нито едно възстание. Обратно, тамъ революционеритѣ падаха жертва на мѣстни прѣдатели. Не току тѣй случайно, за театръ на възстанията прѣзь 1875 и 1876 г. се избра пакъ южна България. Това е то народната диплома на „румелийцитѣ“.¹⁾

Левски, който е познавалъ сливенцитѣ по тѣхното войводско минало и революционни прѣдставители задъ Дунава, не е намиралъ за нужно да организира градъ, който е билъ готовъ всѣки пжтъ да даде своята щедра данъ на общия

¹⁾ Интересно е, че прѣзь врѣме разискванията въ Берлинския конгресъ (1878) по отдѣлянето на България отъ Източна Румелия, нѣкои дипломати и публицисти открито сж порицали несправедливото онеправдаване на „Източна Румелия“, тѣй като именно тя, а не сѣверна България, е систематически доказвала, че българското тамъ население чувствува тежестъта на турския режимъ и е готово на всѣка минута да се подигне; че то прави непосилни жертви, и че най-послѣ, не сѣверна, а южна България извоюва освобождението на българитѣ. (Ср. протоколитѣ на Берлинския договоръ, прѣв. Икономовъ).